

Покрети отпора и оружани устанци у Југослави

Ова лекција нас уводи у велике поделе, несугласице које трају до данашњих дана. Овде нам није циљ да се препиремо и навијамо, већ да пробамо да сагледамо чињенице и тако разумемо догађаје.

До краја 1941. Немачка је окупирала Југославију и Грчку. У јуну, 22.6.1941, Немачка напада СССР, у операцији која носи назив: "План Барбароса". То је једна од највећих операција икад спроведених. Да вам помогнем, назив је добила по немачком цару Фридриху Барбароси-Риђобради.. Немци стижу до Москве, Руси су у тоталном расулу, а Хитлер је убеђен да добија рат, АЛИ.. Ко год је ратовао против Руса, зна да то не иде тако лако.. али то је сад друга прича. Крајем ове 1941, у рат улазе САД, пошто им је погођена база Перл-Харбур (Хаваји).

Српском становништву, широм окупиране Југославије, наметнути су сурови услови живота. У НДХ су били суочени са тоталним уништењем. усташке снаге, нису успевале да наметну

своју власт, планинским крајевима БиХ. У Србији је било пуно оних, који нису прихватили војни пораз од 17.4.1941.

Група официра, није се предала Немцима, а њих предводи Драгољуб-Дража Михаиловић. Та група је на Равној гори 11.5. изразила идеју, да се очува монархија о обнови југославија (иначе, краљ Петар II, је побегао авионом у Лондон, са групом министара и официра и оставио народ на милост и немилост Немцима). Стратегија четника, била је оклевање, да се не супротстављају директно Немцима. Иначе, четничке јединице, нису биле добро повезане међусобно.

Јавља се и други покрет отпора-Партизански покрет. Предвођен Јосипом Брозом Титом. Комунистичке јединице, имају чврсту организацију и припремљене су за илегалне борбе. Овај покрет жели директни сукоб са Немцима, у циљу заштите становништва, које је изложено терору, са свих страна. У почетку, до краја 1941. ове јединице сарађују. Тито и Дража имају састанке у Струганику и Брајићим код Ваљева. Немци спроводе терор, врше одмазде, нарочито је страдао Крагујевац. Стрељано

је око 3000 људи, 21.10.1941. Међу њима и ђаци. У Краљеву око 1800 људи. Њуди дижу устанке у лици, Банији, Кордуну. Ту се народ прикључује, највећим делом Партизанима. Циљ партизанског покрета, био је рушење монархије и успостављање комунистичко-социјалистичке државе. Покрети се крајем године трајно разилазе, а на овим просторима, поред свих мука и терора Немаца, усташа и Бугара, избија и грађански рат.

Толико за сада. Није циљ да се препиремо и навијачки подржавамо једне или друге.. Историјске истине су често сурове, али тачне. Једино тачно је, да су антифашистичке снаге (партизани); заједно са совјетском Црвеном армијом, ослободиле Београд и ове наше просторе. Сходно томе и позадинска боја ове лекције је таква 😊. О даљим догађајима следећи пут.

Ваши задаци би били:

1. Преписати лекцију, ако је могуће.
2. Написати укратко о Плану Барбароса (само основно, превише тога има на нету, изгубићете се негде на гуглу и Википедији 😊).

3. Који покрети отпора постоје код нас и укратко о њима.

4. Пронађите нешто о страдању Срба и ђака у Крагујевцу (они то заслужују).

Поздрав, драги ђаци, чувајте се и помало радите историју.

Уџбеник стр. 127-130.